

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 07.05.2021 Accepted/Kabul: 20.09.2021 Published/Yayınlama: 30.10.2021

Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin COVID-19 Salgını Sürecinde Uzaktan Eğitime Yönelik Algıları: Bir Metafor Analizi

Mukadder Boydak ÖZAN¹, Ahmet Alper KARAGÖZOĞLU², Zülfü YAPICI³

Öz

Koronavirüs salgınıyla beraber salgının riskini azaltmak için tüm dünyada eğitim kurumları kapatılmış, eğitim ve öğretimin kesintiye uğramaması adına uzaktan eğitim uygulamaları devreye girmiştir. Şu anda dünya çapında eğitim kurumları öğrenme kayıplarını önlemek için dijital öğrenme ile COVID-19 krizinin etkilerini azaltmaya çalışmaktadır. Bu araştırma, COVID-19 salgını sürecinde okullarında ve BİLSEM’de uzaktan eğitim deneyimleri olan BİLSEM (özel yetenekli) öğrencilerinin “uzaktan eğitim” kavramına ilişkin metaforik algılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan, fenomenoloji araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 Eğitim öğretim yılında Elazığ BİLSEM’e kayıtlı olan 4 ila 8. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Katılımcıların “uzaktan eğitim” kavramına yönelik olarak geliştirdikleri metaforlar gerekçeleri bakımından incelenmiş kapatılma, kaos, zorluk, yetersizlik, monolog, teknoloji, tıp, sinerji, eğlence, umut, üretkenlik olarak 11 kavramsal tema altında toplanmıştır. BİLSEM öğrencilerinin BİLSEM’de deneyimledikleri uzaktan eğitim algısının daha olumlu olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitimde katılımcıların kendilerini soyutlanmış olarak algıladıkları, yüz yüze dersler gibi senkron derslerde etkileşimin olmadığı düşüncesini taşıdıkları ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, bilim ve sanat merkezleri (BİLSEM), BİLSEM öğrencileri, metafor analizi

¹ Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Bilim Dalı, mboydak@firat.edu.tr, ORCID ID:0000-0001-5690-6985

² Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, alperkaragozolu@gmail.com, ORCID ID:0000-0002-5416-7274

³ Elazığ BİLSEM Müdürü, MEB, zlf_ypc@hotmail.com, ORCID ID:0000-0003-4519-6409

Science and Art Center Students' Perceptions toward Distance Education during the Covid-19 Pandemic: A Metaphoric Analysis

Abstract

With the Corona virus pandemic, education institutions were suspended to mitigate risk of the pandemic all over the world; distance education applications were initiated in order to avoid the interruptions of the education and the instruction. To prevent learning losses, now education institutions around the world try to alleviate impacts of the Covid-19 crisis through digital learning. This research was conducted to reveal metaphoric perceptions of science and art school students (gifted) who have the distance education experience in both their schools and science and art center (BİLSEM) toward 'distance education' during the Covid-19 Pandemic. In the research, phenomenology research design, which is the one of the qualitative research method, was used. Participants of the study comprised of the students who enrolled to Elazığ Science and center through fourth to eight grades during 2020-2021 school year. Metaphors developed by participants regarding distance education were examined in regard to reasons behind them and gathered under 11 conceptual themes including closure, chaos, hardship, insufficiency, monolog, technology, synergy, fun, hope and productivity. Perception of distance education experienced by BİLSEM students can be told more positive. According to the research results, it can be expressed that participants in the distance education perceive themselves isolated and convey the thinking that synchronic classes do not have interactions like face to face classes have.

Keywords: Distance education, Science and Art Centers (SAC), gifted students, metaphor analysis

1. GİRİŞ

Çin Hükûmeti, Koronavirüs 2019 (COVID-19) salgınında, enfeksiyonun yayılmasını önlemek için acil bir önlem olarak ülke çapında okulları kapatma kararı almıştır (Wang, Zhang, Zhao, Zhang ve Jiang, 2020). 11 Mart 2020'de, salgının ilan edilmesiyle dünya ölçeğinde eğitim sistemlerinde benzeri görülmemiş kesintiler gerçekleşmiş ve bu kesintiler çok büyük oranda öğrenme kayıplarına yol açmıştır. Kriz, nesiller arası felâkete yol açabilecek ve süregelen eşitsizlikleri daha derinleştirecek mahiyettedir. Söz konusu kriz öğrenmenin marjinalleşmesi şiddetlendirmiştir (UNESCO, 2021). Küresel olarak, en az 1,5 milyar öğrenci ve 63 milyon ilk ve ortaokul öğretmeni; 191 ülkede okulların kapanmasıyla COVID-19 salgınının neden olduğu eşi görülmemiş kesintiden etkilenmiştir. Türkiye'de ise eğitimin kesintiye uğramasından yaklaşık 25 milyon öğrenci etkilenmiştir (UNESCO, 2020).

COVID-19 salgını nedeniyle dünya çapında öğrenme açısından bir paradigma değişikliği olmuş, çoğu kurum yüz yüze geleneksel sınıftan dijital öğrenmeye geçmiştir. Şu anda dünya çapında çeşitli eğitim kurumlarına kayıtlı olan öğrencilerin çoğu, öğrenme modellerini fiziksel sınıftan dijital öğrenme eğitimine kaydırmaktadır (Mulenga ve Marbán, 2020). Pek çok ülke, laboratuvarlar ve diğer öğrenme deneyimleri de dâhil olmak üzere tüm yüz yüze dersleri iptal etmeyi seçmiştir (Hodges, Moore, Lockee, Trust ve Bond, 2020). COVID-19 salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeninde oluşturduğu riski

azaltma adına Türkiye’de de okullar 16 Mart 2020’de tatil edilmiştir. Türkiye’de okulların kapanmasıyla eğitim ve öğretimin kesintiye uğramaması için uzaktan eğitim süreçleri devreye girmiştir.

Uzaktan eğitim, öğretimin normal öğrenmeden farklı bir yerde teknolojiler aracılığıyla iletişim ve özel/kurumsal organizasyon gerektiren öğretim ve plânlı öğrenme olarak adlandırılır (Moore ve Kearsley, 2012; Keegan, 1996). Uzaktan eğitim, sınıf gibi geleneksel bir eğitim ortamında fiziksel olarak bulunmayan öğrencilere öğretim sağlamak amacıyla eğitim teknolojilerinin uygulanmasına odaklanan bir eğitim alanıdır (Zhao, Chen ve Panda, 2014; Simonson, Smaldino ve Zvacek, 2015).

Metaforlar

Metafor kelimesi Eski Yunanca *metaphorá* "transfer, başkalaşım; retorikte bir sözcüğü doğal anlamı dışında kullanma, anlam kaydırması" sözcüğünden alıntıdır (Etimolji Türkçe, 2020). Aristoteles (1987) metaforun bir sözcüğe, kendi özel anlamının dışında başka bir anlam verilmesi olduğunu, iyi metaforlar bulmanın, benzerlikler için keskin bir görüşe sahip olmak anlamına geldiğini ifade eder. Lakoff ve Johnsen (2003) ise insan düşünce süreçlerinin büyük ölçüde metaforik olduğunu ifade etmektedir.

Metafor ya da analogi, ifade ettiğimiz olgularımızı soyut olmaktan çıkararak daha anlaşılabilir bir hâl almasını sağlar. Metaforun kelimeleri resme dönüştürme yeteneği vardır. Bu resimler fikirlerin daha iyi anlaşılmasını, daha da önemlisi hatırlanıp paylaşılmasını sağlar (Gallo, 2019). Shuell (1990), “Eğer bir resim 1000 kelimeye bedelse, bir metafor da 1000 resme değerdir.” diyerek metaforun gücünü vurgulamaktadır. Aytan (2014) metaforu, anlamsal bir dünyayı, daha önce o dünya ile benzerlik ilişkisi taşımayan bir kelimeye atfetmek olarak ifade etmektedir.

Metaforların eğitimde de kavramları anlama ve araştırmada bir araç olarak kullanıldığı görülmektedir (Balcı, 1999; Bredeson, 1988). Metaforlar, kavramların ve konunun anlaşılmasını ve somutlaşmasını sağlama yanında kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlar, örnekler sunarak öğrenmeyi kolaylaştırır (Akyol, 2017). Metaforlar anlam aktarımı yoluyla bakış açılarını genişletmeye, anlayışı geliştirmeye çalışır (Bredeson, 1988).

Metaforlar, kendiliğinden oluşmaz. Metaforların ortaya çıkması dillerin ortaya çıkması ve gelişiminden bağımsız değildir. Dünyada dillerin gelişimi, somuttan soyuta doğru bir gelişim çizgisi takip eder. Bazen bir durum, bazen küçük bir olay, bazen de bütün dünyayı etkileyen büyük bir olay metaforların doğuşuna kaynaklık eder. Öyle ki dünya üzerinde, zaman zaman çok büyük çaptaki bölgeleri, zaman zaman bütün dünyayı etkileyen kuraklık, kıtlık, salgın hastalıklar, savaş ve doğal afetler gerçekleşmektedir. Bu olaylar metaforların da doğuşuna kaynaklık etmekle birlikte doğrudan

insanları, toplumları ve devletleri eğitim alanında başta olmak üzere kültür, toplum, siyaset, ekonomi gibi alanları birçok açıdan etkilemektedir. Bu etkileme, her açıdan birçok kaybı beraberinde getirmektedir. Bugün de tüm insanlık dünyayı saran ve COVID-19 olarak adlandırılan bir salgınla karşı karşıya bulunmaktadır.

Uzaktan eğitim ile ilgili olarak alanyazında metafor çalışmalarına (Meyer, 2005), (Tuncay ve Özçınar, 2009), (Tuncay, Stanescu ve Tuncay, 2011), (Kaleli Yılmaz ve Güven, 2015), (Fidan, 2017), (Çivril, Aruğaslan ve Özyayın Özkara, 2018), (Bağrıaçık Yılmaz, 2019), (Bozkurt, 2020a) rastlamak mümkündür.

Mevcut araştırmanın çalışma grubunu Elazığ BİLSEM öğrencileri oluşturmaktadır. Bilim ve Sanat Merkezi'nde (BİLSEM) eğitim ve öğretim programları; özel yetenekleri geliştirmeye yönelik programlar, disiplin ve disiplinler arası yaklaşımlar dikkate alınarak herhangi bir disiplinde derinlemesine ve ileri düzeyde bilgi, beceri davranış kazandırma amacıyla hazırlanıp yürütülür (MEB, 2021).

Bu araştırmanın amacı, COVID-19 salgını sürecinde okullarında ve BİLSEM'de uzaktan eğitim deneyimleri olan BİLSEM (özel yetenekli) öğrencilerinin yaşadıkları uzaktan eğitim deneyimlerini metaforlar aracılığı ile ortaya koymaktır.

Alanyazın incelendiğinde uzaktan eğitim alan öğrenci, öğretmen, aday öğretmen ve branş öğretmenlerine yönelik metafor çalışmaları olduğu fakat BİLSEM öğrencilerini kapsayan uzaktan eğitime yönelik bir araştırmanın yapılmadığı görülmektedir. Bilim ve Sanat Merkezine kayıtlı öğrencilerin BİLSEM merkezlerinde projeye ve uygulamalara yönelik eğitimlerinin uzaktan eğitimle işleyişini devam ettikleri okullarındaki teorik derslerin uzaktan eğitimle işleyişi arasındaki metaforik algıları arasındaki olumlu, olumsuz, benzerlik ve farklılıkları ortaya koyması bakımından önemlidir.

Alanyazına yapabileceği olası katkıları,

Sonuçlara dayanılarak yüz yüze eğitim ve uzaktan eğitimin uygulama farklılıklarını açıklamada katkısı olacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Araştırma Modeli

Yapılan bu çalışmada, BİLSEM (özel yetenekli) öğrencilerinin COVID-19 salgını sürecinde okullarında ve BİLSEM'de yaşadıkları uzaktan eğitim deneyimleri hakkındaki metaforik algılarını inceleyebilmek için nitel araştırma desenlerinden biri olan “fenomenoloji” deseni kullanılmıştır. Fenomenolojik araştırma, yaşanmış veya deneyimsel anlamın incelenmesidir. Bu anlamların ortaya

çıktıkları bilinç, dil, bilişsel ve bilişsel olmayan duyarlılıklarımız, anlayışlarımız ve varsayımlarımız tarafından şekillenen olguları açıklama ve yorumlama girişimidir. Fenomenoloji, herhangi bir insan deneyimi veya olgusunun benzersiz anlamlarını keşfedebilir (Given, 2008).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Elâzığ BİLSEM'DE öğrenim görmekte olan öğrenciler (n=77) oluşturmuştur. Araştırmaya dâhil edilen katılımcıların seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme araştırmacının bazı özelliklere ve niteliklere göre birey ve durumları örneklem grubuna dâhil ettiği amaçlı örnekleme stratejisidir (Creswell J. W., 2017, s. 268).

Veri Toplama Aracı

Katılımcıların okullarında ve BİLSEM'de deneyimlerine göre “uzaktan eğitim” kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemeyi amaç edinen bu çalışmada kullanışlı metaforları bulmak için mekânsal alanlara gidilmiş (Miles ve Huberman, 2016, s. 252), verilerin elde edilebilmesi için, her bir katılımcıya yazılı bir form verilmiş “Okulumda uzaktan eğitim ..... gibidir/benzer, çünkü .....”, “BİLSEM'de uzaktan eğitim ..... gibidir/benzer, çünkü .....”, ifadesini tamamlamaları istenmiştir. Katılımcılara nasıl metafor oluşturulacağı, metafor oluştururken nelere dikkat edilmesi gerektiği ile ilgili bilgiler sunulmuş, “uzaktan eğitim” kavramı dışında birkaç metafor örneği verilmiştir (Kılcan, 2017). Formlar öğrencilere sınıflarında elden dağıtılmış ve doldurmaları için belirli bir süre verildikten sonra yine aynı yolla toplanmıştır.

Verilerin İşlenmesi ve Analizi

Öğrenciler tarafından doldurulan formlardaki veriler ilk olarak açık kodlama ile analiz edilmiştir. Yakın zamanda toplanmış verilerin üzerinden ilk geçişte gerçekleşen açık kodlama yapılmıştır. Açık kodlama nitel verileri ilk kodlamadır, temaları verilerin derinliklerinden yüzeye çıkarır (Neuman, 2017, s. 664; Özden, 2017, s. 299; Creswell J. W., 2018, s. 86). Daha sonra içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanmasını amaç edinen veri analizi tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Katılımcıların geliştirdikleri metaforlar beş aşamada analiz edilmiştir: (1) kodlama ve ayıklama aşaması, (2) örnek metafor imgesi derleme aşaması, (3) kategori geliştirme aşaması, (4) geçerlik ve

güvenirligi sağlama aşaması ve (5) nicel veri analizi için verileri elektronik tablolama paket programına aktarma aşaması (Saban, 2008).

Kodlama ve ayıklama aşaması

Bu aşamada elektronik tablolama programına öğrencilerin oluşturdukları metaforlar ve gerekçeleri ile girilmiştir. Katılımcıların boş bıraktığı, metafor imgesi içermeyen, metaforun yazıldığı fakat gerekçesinin yazılmadığı (n=43) form veri setinden çıkarılmıştır.

Metafor imgesi derleme aşaması

Katılımcılar tarafından üretilmiş olan metaforlarda (1) benzeyen, (2) benzetilen, (3) benzeyen ve benzetilen arasındaki bağıntı analiz edilmiştir. Ortak özellikleri olan metaforlarla gruplandırılmış tek bir kategoriye uyacak şekilde kodlanmıştır. Kodlama ve ayıklama aşaması sonrasında kalan 77 katılımcı formundan toplam 109 farklı metafor elde edilmiştir.

Kategori geliştirme aşaması

Katılımcılar tarafından formda yer alan uzaktan eğitim kavramına yönelik geliştirilen metaforlar, katılımcıların gerekçesine bakılarak kategorilendirilmiştir.

Geçerlik ve güvenirligi sağlama aşaması

Araştırmanın betimsel geçerliğini sağlamak için araştırmacı çeşitlemesine gidilmiştir. Betimsel geçerliği elde etmenin yollarından biri de verilerin toplanması ve yorumlanmasında birden çok araştırmacının kullanılmasıdır (Christensen, Johnson ve Turner, 2015, s. 404).

Metafor ve gerekçeleri listesi ile birlikte kavramsal kategori listesi iki uzman tarafından incelenmiş uzmanların yaptığı eşleştirmeler ile araştırmacıların oluşturduğu kategoriler karşılaştırılmıştır. Araştırmanın güvenirligini ölçmek için “Güvenirlilik = Görüş birliği sayısı / (Toplam Görüş Birliği+ Görüş Ayrılığı Sayısı) * 100” formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 2016, s. 64). Nitel çalışmalarda, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun %90 ve üzeri durumlarda arzu edilen düzeyde bir güvenirlilik sağlanmış olmaktadır (Saban, 2008). Bu çalışmada görüşüne başvurulmuş uzmanlar sadece 6 ifadeyi araştırmacılarından farklı bir kategoriye yerleştirmiştir. Bu durumda, Güvenirlilik= (109/109+6)*100= 94,7 olarak hesaplanmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmaya katılan 77 katılımcı BİLSEM’de ve okullarındaki deneyimlerine göre uzaktan eğitim kavramına ilişkin 109 farklı metafor üretmişlerdir. Ders videosu (f=8), kitap (f=4) , kısıtlama

(f=3), görüntülü konuşmak (f=3) , ayrılık (f=3), tiyatro (f=3), eğlenceli robotlar (f=3), ağaç (f=2), cansız varlıklarla ders (f=2), ilaç (f=2), kafes (f=2), karanlık odada kilitli kalmak (f=2), toplantı (f=2), teknolojik toplantı (f=2), bıçak (f=2), dört duvar arası (f=2), ay (f=2), ilk yardım gibidir (f=2), hastalık (f=2), zekâ oyunu (f=2), çarpışan araba (f=2), kurs (f=2), soğuk espri (f=2), dalından kopmuş bir elma (f=2), sanal tur (f=2), telefonda gezi yapmak (f=2), sanal gerçeklik (f=2) birden fazla üretilen 27 metafordur. Geriye kalan 82 metafor ise yalnızca bir kere üretilmiştir.

Katılımcıların Uzaktan Eğitimle İlgili Metaforlar ve Kavramsal Kategorileri

Araştırmadaki katılımcıların uzaktan eğitim kavramına yönelik olarak geliştirdikleri metaforlar gerekçeleri bakımından incelendiğinde Kapatılma, Kaos, Zorluk, Yetersizlik, Monolog, Teknoloji, Tıp, Sinerji, Eğlence, Umut, Üretkenlik temalarının ortaya çıktığı görülmektedir.

BİLSEM öğrencilerinin okullarında ve BİLSEM’de deneyimledikleri “uzaktan eğitim” kavramına ilişkin oluşturdukları ortak metaforlar Tablo 1’ de belirtilmektedir.

Tablo 1. Uzaktan eğitim kavramına ilişkin oluşturulan ortak metaforlar

Ortak Metaforlar	OKULUM
	BİLSEM

Bıçak, kitap, video, kafes, teknolojik toplantı, dört duvar arası, ilk yardım, kısıtlama, dalından kopmuş bir elma

Tablo 1’de katılımcıların okullarında VE BİLSEM’de deneyimledikleri uzaktan eğitim kavramına ilişkin metaforlardan okul ve BİLSEM için 77 katılımcıdan 9’u ortak metafor geliştirdiği görülmektedir.

Kapatılma (Tema 1): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=31) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Kapatılma” temasına ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Kapatılma kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar	
Kapatılma	OKULUM	15	Kutu (1), Ev Okulu (1), İstedğin yerde olmamak (1), Hapiste olmak (1), Issız ada (1), (1), Kafes (1), Dört duvar arası (1), Camdan ağaca bakmak (1), Çiçeğe uzaktan su ulaştırmak (1), Kısıtlama (1), Eli kolu bağlı olmak (1), okuldan uzaklaştırma almak (1), ağaç (1), soğuk espri (1)	K68: Çiçeğe uzaktan su ulaştırmak gibidir çünkü suyun ulaşip ulaşmadığını bilemezsiniz. K25: Hapiste olmak gibidir çünkü okula gidememek bunu tarif ediyor.
		Ortak	Kısıtlama, ağaç, Kafes, Karanlık odada kilitli kalmak, Dört duvar arası, soğuk espri	K35: Kafes gibidir çünkü okula gitmek isterim gidemem özgürlüğümü elimden almıştır.
	BİLSEM	16	Kapalı ortam (1), Ağaç (1), Kısıtlama (2), Askeri eğitim (1), Kafes (1), Karanlık oda da kilitli kalmak (1), Dünyanın güneşin etrafında dönmesi (1), Dört duvar arası (1), Oynamak varken oturmak (1), Sessizlik (1), Hastayken okula gidememek (1), Radyo (1), Eğlenceden uzak kalmak (1), Tek ayaküstünde durmak (1), soğuk espri (1)	K18: Radyo gibidir çünkü istediğin şarkı çalmaz ama geçemezsin. K39: Oynamak varken oturmak gibidir çünkü bilimden uzak kalıyoruz. K30: Dünyanın güneşin etrafında dönmesi gibidir çünkü dünya ve güneş de bizim öğretmenlerimize kavuşamadığımız gibi birbirlerine kavuşamıyor.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Kapatılma” olarak ifade ederek, bunun için 25 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan kafes, dört duvar arası, kutu, karanlık odada kapalı kalmak, hapiste olmak gibi metaforlar, BİLSEM öğrencileri için uzaktan eğitim algılarının kısıtlılık yaşadıklarını ve bu durumu kapatılma olarak algılandıklarını ifade edebiliriz.

Kaos (Tema 2): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=8) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Kaos” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Kaos kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar	
KAOS	OKULUM	6	Gürültü (1), Hava durumu (1), İstanbul trafiği (1), Kalabalık bir ortam (1), Aşure (1), Bıçak (1)	K21: Hava durumuna benzer çünkü her an değişebilir. K23: İstanbul trafiği gibidir herkes bir ağızdan konuşur
		Ortak Metafor	Bıçak	K16: Bıçağa benzer çünkü yararları ve zararları vardır.

BİLSEM	2	Karmaşık sayılar (1), Bıçak (1)	K6: Karmaşık sayılar gibidir çünkü uygulamalı dersler uzaktan eğitimle karmaşıklaşıyor.
---------------	---	---------------------------------	---

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Kaos” olarak ifade ederek, bunun için 7 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “gürültü, hava durumu, İstanbul trafiği, kalabalık bir ortam, aşure, bıçak” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitimi kaos olarak algıladıklarını işaret etmektedir.

Zorluk (Tema3): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=15) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Zorluk” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Zorluk kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
OKULUM	12	Ayrılık (2), Güçlü bir rüzgâr (1), Deveye hendek atlatmak (1), Sınav (1), Karanlık (1), Çamur (1), Siyah (1), Kay kay sürmek (1), Ev temizliği (1), Uzun otobüs yolculuğu (1), Disiplinli ders programı (1)	K5: Deveye hendek atlatmaya benzer çünkü uzaktan eğitim çok zor. K28: Ev temizliğine benzer çok zahmetli ve yorucudur.
ZORLUK		Ortak Metafor Ayrılık	K50: Ayrılığa benzer çünkü sıkıcı ve zordur.
BİLSEM	3	Fırtına (1), Baş ağrısı (1), Ayrılık (1)	K2: Fırtına gibidir ikisi de insanı yorar.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Zorluk” olarak ifade ederek, bunun için 13 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Ayrılık, Güçlü bir rüzgâr, Deveye hendek atlatmak, Sınav, Karanlık, Çamur, Siyah, Kay kay sürmek, Ev temizliği” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitimi zorluk olarak algıladığını ifade etmektedir.

Yetersizlik (Tema4): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=13) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “yetersizlik” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 5’de belirtilmiştir.

Tablo 5. Yetersizlik kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar	
YETERSİZLİK	9	Yarım vitamin (1), Sonbahardaki ağaç (1), Kışın ısınmayan ev (1), Üç katlı maske (1), Oyun oynamak (1), İnternet (1), Kitap (2), Akıntıya karşı yüzme (1)	K15: Yarım vitamin gibidir çünkü derslerin yarısını anlamayız. K 39: Kışın ısınmayan ev gibidir çünkü ikisi de yetersiz ve can sıkıcıdır” K52: Üç katlı maske gibidir çünkü herkes adapte olmak zorunda fakat pek katkısı yoktur. K63: Akıntıya karşı yüzme gibidir ikisinde de bir eylem vardır ama sonuç sıfırdır.	
		Ortak Metafor	Kitap	K30: Kitap gibidir öğrenmeye çalışırsın ama anlamadığın noktalarda yardımcı gerekir.
		BİLSEM	4	Uyarlama sinema filmi (1), Kitap (2), Renksiz bir dünya (1)

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Yetersizlik” olarak ifade ederek, bunun için 10 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Kışın ısınmayan ev, Üç katlı maske, Akıntıya karşı yüzme” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencileri için uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimin niteliğinin yakalanmadığını işaret etmektedir.

Monolog (Tema5): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=17) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “monolog” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 6’da belirtilmiştir.

Tablo 6. Monolog kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
OKULUM	14	Ders videosu (6), Ay (1), Cansız varlıklarla ders (2), Konferans (1), Film (1), Çizgi film (1), Ahtapot (1), Sıkıcı bir dizi (1)	K44: Cansız varlıklarla ders ekrana boş boş bakıyorum. K54: Sıkıcı bir dizi eğlenmeden sadece düz bir şekilde ders işliyoruz K56: Çizgi film izleyicisine benzer çünkü

MONOLOG	Ortak Metaforlar	Ders videosu, Ay	K4: Ay dünyanın uydusu derslerde öğrencilerin uydusu K74: ders videosu gibidir ikisinde de tek taraflı ilişki vardır.
	BİLSEM	3 Ders videosu (2), Ay (1)	

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “monolog” olarak ifade ederek, bunun için 8 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Ders videosu, Ay, Cansız varlıklarla ders, Konferans, Film, Çizgi film, Ahtapot, Sıkıcı bir dizi” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencileri için uzaktan eğitimin iletişimin tek taraflı olduğu düşüncesini ifade etmektedir.

Teknoloji (Tema6): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=14) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Teknoloji” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 7’de belirtilmiştir.

Tablo 7. Teknoloji kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
TEKNOLOJİ	OKULUM	9 Görüntülü konuşma (2), (1), Telefonda gezi yapmak (1), Teknoloji yolculuğu (1), oyunda konuşmak (1), Sanal tur (2), Sanal gerçeklik (1)	K30: Sanal tur gibidir istediğimiz yerlere evden gidebilmemizi sağlıyor.
	Ortak Metaforlar	Görüntülü konuşma teknolojik toplantı, Telefonda gezi yapmak, Sanal gerçeklik	K43: Teknolojik toplantı gibidir toplantıyı andırıyor. K77: Sanal gerçeklik gibidir çünkü görüyorum ama dokunamıyorum.
	BİLSEM	5 Görüntülü konuşma (1), Teknolojik toplantı (1), Telefonda gezi yapmak (1), bilgi yolculuğu (1), Sanal gerçeklik (1)	K14: Bilgi yolculuğu gibidir çünkü teknoloji ile uzak yolculuklara çıkıyoruz.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “teknoloji” olarak ifade ederek, bunun için 8 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Görüntülü konuşma, teknolojik toplantı, Telefonda gezi yapmak, Teknoloji yolculuğu, Sanal tur” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencilerinin

uzaktan eğitimin yapısal esnekliğinden kaynaklanan erişimde kolaylık ve sanal turlar vasıtasıyla bilgi edinmeyi bir yolculuk olarak algıladıkları ifade edilebilir.

Tıp (Tema7): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=12) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Teknoloji” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 8’de belirtilmiştir.

Tablo 8. Tıp kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
OKULUM	7	Dalından kopmuş bir elma (1), İlaç (1), İlk yardım (1), Hayat (1), Okulda düşmek (1), Hastalık (2),	K9: Hastalık gibidir çünkü ikisinden de hoşlanmıyorum. K72: Hastalık gibidir çünkü kimsenin istemediği bir şeydir.
TIP		Ortak Metaforlar Dalından kopmuş bir elma, İlaç, İlk yardım	K70: İlk yardım gibidir çünkü yapılmazsa çok daha büyük kayıplar yaşanır.
BİLSEM	5	Dalından kopmuş bir elma (1), İlaç (1), İlk yardım gibidir (1), Yara bandı (1), Tam vitamin (1)	K63: Yara bandı gibidir çünkü ikisi de eksiklerimizin yerini tutar.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “tıp” olarak ifade ederek, bunun için 8 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Dalından kopmuş bir elma, İlaç, İlk yardım, Hayat, Hastalık, İlk yardım, Yara bandı” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitimi hastalıktan dolayı uygulanan iyileştirici, onarıcı bir tedavi olarak algıladıkları ifade edilebilir.

Sinerji (Tema8): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=15) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Sinerji” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 9’da belirtilmiştir.

Tablo 9. Sinerji kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
OKULUM	1	Toplantı (1)	

SİNERJİ	Ortak Metaforlar	Toplantı	K12: toplantı tartışıp yorum yapmak
	BİLSEM	14 Toplantı (1), Uzaktan tartışmak (1), Tiyatro (3), Münazara (1), Sinemadaki karakterlerin birbirleri ile konuşması (1), Kurs (2), Karınca yuvası (1), Çiçeğe uzaktan suyu kontrollü ulaştırmak (1), Sınıf (1), Okulum (1)	K62: münazara herkes fikrini söyler ve birbirimizle tartışırız K65: tiyatro eğlenip ve öğreniyoruz K61: karınca yuvası gibidir herkes bir fikir yürütür. K68: Çiçeğe uzaktan suyu kontrollü ulaştırmak gibidir çünkü dersler birebir gerçekleşir.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “sinerji” olarak ifade ederek, bunun için 11 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Toplantı, Uzaktan tartışmak, Tiyatro, Münazara, Sinemadaki karakterlerin birbirleri ile konuşması, Kurs, Karınca yuvası, Çiçeğe uzaktan suyu kontrollü ulaştırmak” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencilerinin için BİLSEM’deki uzaktan eğitim derslerinde karşılıklı iletişim ile sinerji yaratıldığı algısının olduğu ifade edilebilir.

Eğlence (Tema9): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=15) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Eğlence” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 10’da belirtilmiştir.

Tablo 10. Eğlence kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
EĞLENCE	OKULUM	2 Eğlenceli parti (1), cennet (1)	K60:Cennet gibidir çünkü okulumdan nefret ediyorum.
	BİLSEM	13 Zekâ oyunu (2), Çikolata (1), Futbol maçı (1), Eğlenceli robotlar (3), Çarpışan araba (2), Oyun parkı (1), oyun (1), Lunapark (1), Kısa bir yolculuk (1)	K76: Zekâ oyunu gibidir ikisinde de hem kafa yoruyorsun hem de öğreniyorsun. K38: Kısa bir yolculuk gibidir çünkü ikisi de zevklidir. K59: Eğlenceli robotlar gibidir çünkü ikisinde de eğlenirim.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “eğlence” olarak ifade ederek, bunun için 11 farklı metafor kullanmışlardır. Burada kullanılan “Zekâ oyunu, Çikolata, Futbol maçı, Eğlenceli robotlar, Çarpışan araba, Oyun parkı, oyun, Lunapark, Kısa bir yolculuk” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencileri için BİLSEM’deki uzaktan eğitimin eğlenceli olduğu, büyük bir keyifle derse katılım sağladığı sonucuna varılabilir.

Umut (Tema10): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=5) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Umut” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 11’de belirtilmiştir.

Tablo 11. Umut kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
UMUT	OKULUM	0	
	BİLSEM	5	Tünelin sonundaki ışık (1) , Hayal (1), Hindistan cevizi (1), mavi (1), gökyüzü (1)
			K13: Tünelin sonundaki ışık gibidir ikisinde de umut vardır. K34: Gökyüzü gibidir hangi durumda olursak olalım güneş açmaya devam eder. K22: Hindistan cevizi gibidir ilk başta sıkıcı olsa da sonrasında güzelleşir.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Umut” olarak ifade ederek, bunun için 5 farklı metafor geliştirmişlerdir. Burada “Tünelin sonundaki ışık, Hayal, Hindistan cevizi, mavi, gökyüzü” gibi metaforlar, BİLSEM’deki uzaktan eğitimin umut olduğu yargısına ulaşılmıştır. Umut teması altında okul kategorisinde metafor geliştirilmediği görülmektedir.

Üretkenlik (Tema10): Uzaktan eğitim ile ilgili katılımcı BİLSEM öğrencileri tarafından ifade edilen temalardan (f=5) biridir. BİLSEM öğrencilerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik oluşturdukları “Üretkenlik” kategorisine ilişkin metaforlar ve alıntılar Tablo 12’de belirtilmiştir.

Tablo 12. Üretkenlik kavramına ilişkin metaforlar ve alıntılar

	f	Metaforlar	Alıntılar
OKULUM	1	Karınca (1),	K6:Karınca gibidir çünkü her öğretmenim farklı olsa da aynı düzenle çalışır.

ÜRETKENLİK	BİLSEM	4	(1)	Doğa (1), Kütüphane (1), bilim (1), belgesel	K4: Doğaya benzer çünkü ikisi de yeni şeyler öğretir.
					K5: Kütüphane gibidir çünkü ikisinde de aradığım her bilgiyi bulabiliyorum.
					K49: Belgesel gibidir ikisinde de farklı bilgiler öğrenilir.
					K45: Bilim gibidir çünkü ikisi de karmaşık ve deneyseldir.

Bu tema altında BİLSEM öğrencileri uzaktan eğitimi “Üretkenlik” olarak ifade ederek, bunun için 5 farklı metafor kullanmışlardır. Burada “Karınca, Doğa, Kütüphane, bilim, belgesel” gibi metaforlar, BİLSEM öğrencileri için uzaktan eğitimin salgın şartlarında üretkenliği sürdürücü bir rol üstlendiği kanısında olduklarını göstermektedir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

4 ila 8. Sınıf BİLSEM öğrencilerinin Covid-19 salgını sürecinde okullarında ve BİLSEM’de yaşadıkları uzaktan eğitim deneyimlerine yönelik algılarını ortaya koymaya çalışan bu araştırmada metafor analizleri yapılmıştır.

Araştırma sonucunda katılımcılar uzaktan eğitim kavramına yönelik olarak 109 farklı metafor geliştirmişlerdir. Bu doğrultuda geliştirdikleri metaforlar gerekçeleri bakımından incelendiğinde Kapatılma, Kaos, Zorluk, Yetersizlik, Monolog, Teknoloji, Tıp, Sinerji, Eğlence, Umut, Üretkenlik temalarının ortaya çıktığı görülmektedir.

Katılımcıların kapatılma, kaos, zorluk, yetersizlik, monolog, teknoloji, tıp, sinerji, temalarında ortak metafor geliştirdikleri, eğlence, umut, üretkenlik temalarında ortak metaforun olmadığı görülmektedir. Umut temasında ise okul kategorisinde metafor üretilmemiştir. BİLSEM öğrencilerinin kendi okullarındaki ve BİLSEM deki kişisel uzaktan eğitim deneyimleri kıyaslandığında BİLSEM’deki uzaktan eğitim algısının daha olumlu olduğu görülmektedir.

BİLSEM öğrencilerinin en çok kapatılma temasında metafor ürettikleri tespit edilmiştir. Geliştirilen “kutu, kafes, hapis, eli kolu bağlı olmak, dört duvar arası ve karanlık odada kilitli kalmak” gibi metaforlardan hareketle katılımcıların uzaktan eğitimi mahkûmiyet olarak algıladıkları sonucuna ulaşılabilir. Bozkurt (2020a) araştırmasında uzaktan eğitimin izolasyon olarak algılandığını ve bu tema çerçevesinde (Hapis, Anlamsız, Kısıtlama) metaforlarının geliştirildiğini ifade etmiştir. Bergdahl ve Nouri (2020) salgın döneminde sosyal uzaklaşmanın “yeni normal” haline gelmesinin ve okulların

kaplanması ile beraber gelenekselden eğitilden uzaktan eğitime keskin ve hızlı bir geçişin sağlanmasının öğretmenlerin gerekli pedagojik hazırlığı yapmaksızın sürece eklenmesine yol açtığını ve bu durumun da öğrencilerin uzaktan eğitime karşı olumsuz bir bakış açısı geliştirmesine sebebiyet verdiğini vurgulamaktadır.

Katılımcıların geliştirdikleri metaforlara göre oluşturulan “Koas” temasında “Gürültü, Hava durumu, İstanbul trafiği, Kalabalık bir ortam gibi” metaforlar kullanılmıştır. Bu metaforlar, katılımcıların uzaktan eğitim anında derste oluşan karışıklıklar, teknik sorunlar, uygulamalı derslerin karmaşıklığı sonucunda oluşan belirsizliğin yansıması olarak düşünülebilir.

Öğrencilerin metafor ifadeleri doğrultusunda oluşturulan üçüncü tema “Zorluk” tur. Bu tema altındaki metaforlar incelendiğinde uzaktan eğitimin yüz yüze derslerle aynı şekilde işlenmesinin sağlık sorunlarına, fiziki yorgunluğa yol açmasının öğrencilerde zorluk algısı oluşturduğu ifade edilebilir. Bozkurt (2020b) bu bağlamda iki saatlik yüz yüze bir dersin karşılığının 20 dakikalık senkron ders ve bu süreci destekleyen farklı asenkron etkinlikler olabileceğini, vurgulamıştır.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan dördüncü tema “Yetersizlik” tir. Bu tema altında geliştirilen metaforların gerekçeleri incelendiğinde yapılan eylemlerin karşılığında sonuç elde edilmeme algısının var olduğu ifade edilebilir. Kaleli Yılmaz ve Güven’in (2015) araştırmalarında senkron uzaktan eğitimin katılımcıların beklentilerini karşılamada yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin metafor ifadeleri doğrultusunda oluşturulan beşinci tema “Monolog” tur. Katılımcıların uzaktan eğitim kavramına yönelik en fazla geliştirdikleri metafor, “Monolog” teması altında “ders videosu” metaforudur. Bu metaforun gerekçelerine bakıldığında öğretmen ve öğrenci arasında yeterince etkileşim olmadığı, tek taraflı iletişim olarak algılandığı ifade edilebilir. Tecer (2019) iletişim kurmanın etkileşim yaratma ile mümkün olduğunu ifade etmektedir. Bu sınırlılıklar sonucunda BİLSEM öğrencilerinin en fazla bu metaforu geliştirdikleri düşünülebilir. Uzaktan eğitim, öğrencilere çok fazla yapısal esneklik sağlamasına rağmen alanyazın incelendiğinde etkileşimsizliğin olumsuz bir faktör olduğu vurgulanmaktadır (Kaleli Yılmaz ve Güven, 2015; Bozkurt, 2020a; Toker Gökçe, 2008; Bağrıaçık Yılmaz, 2019; Özgöl, Sarıkaya ve Öztürk; Bergdahl ve Nouri, 2020).

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan altıncı tema “Teknoloji” dir. Bu tema altında geliştirilen metaforların gerekçeleri incelendiğinde öğrencilerin uzaktan eğitime teknoloji aracılığıyla erişilebildiğini, bu sayede bilgiye ulaşmayı sağladığını ve bunu bir yolculuk olarak ilişkilendirdiği ifade edilebilir. Fidan (2017) araştırmasında uzaktan eğitimin gerekliliği olan teknoloji ile bağlantısını vurgulayan metaforlar geliştirildiğini ifade etmiştir. Tuncay ve Özınar (2009) ise

---

araştırmasında uzaktan eğitimde teknoloji için geliştirilen metaforun hayatımızın bir parçası olan su olduğunu vurgulamaktadır.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan yedinci tema “tıp” tır. Bu tema altında geliştirilen metaforların gerekçeleri incelendiğinde uzaktan eğitimin salgın döneminde hastalıklara karşı “ilk yardım, yara bandı, vitamin” gibi müdahale ve iyileştirme araçları olarak algılandığı söylenebilir.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan sekizinci tema “Sinerji” dir. Bu tema altında olumlu metaforlar geliştirilmiş ve gerekçelerine bakıldığında iletişimin çift yönlü olduğu ve etkileşim halinde oldukları söylenebilir. Geliştirilen “Çiçeğe suyu uzaktan kontrollü vermek” metaforunda gerekçe olarak derslerin birebir gerçekleşmesi ve kontrollü olmasıdır. BİLSEM’de uzaktan eğitimde derslerin uygulamalı ve proje bağlamında gerçekleşmesinden dolayı sinerjinin olduğu ifade edilebilir.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan dokuzuncu tema “Eğlence” dir. Bu tema altında geliştirilen metaforların gerekçeleri incelendiğinde katılımcıların BİLSEM’de yapılan uzaktan eğitimin uygulamalı olduğundan eğlenceli olduğu derslerin oyun gibi geçtiği söylenebilir. Su, Sağlam ve Mutlu (2017) Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin “BİLSEM” ve “Okul” Kavramlarına İlişkin Algı Düzeylerinin Metaforlarla Karşılaştırılması çalışmasında da “mutluluk verici ve eğlenceli öğrenme ortamı olarak” kategorisi oluşmuş ve “lunapark”, “cennet” metaforları geliştirildiği görülmektedir.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan onuncu tema “Umut” tur. Bu tema altında katılımcıların okulda uzaktan eğitim için metafor geliştirmedikleri görülmektedir. BİLSEM kategorisinde geliştirilen metaforlarda ise sıkıcı bir durumun akabindeki umut olarak düşünülmektedir.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar doğrultusunda oluşturulan on birinci tema “Üretkenlik” tir. Geliştirilen metaforların gerekçeleri incelendiğinde doğanın ve bilimin öğretileri ve üretkenliği ile BİLSEM’deki uzaktan eğitim derslerinde projeler ile alakalı çalışma arasında ilişki kurdukları söylenebilir. Okul için geliştirilen karınca metaforunun birçok öğretmenin öğretme deneyimine şahit olan öğrencinin öğretmenlerin çalışma temposunu gözlemlemesinin somut bir neticesi olarak ifade edilebilir.

Araştırma sonuçları dikkate alındığında uzaktan eğitimde iletişim engellerinin çok daha farklı olduğu söylenebilir. Uzaktan eğitimde öğrencilerin kendilerini soyutlandırılmış bir ortamda hissetmemesi için senkron derslerin etkileşim içinde geçmesinin önemli olduğu görülmektedir. Bu

bağlamda öğretmenlerin uzaktan eğitimde iletişim becerilerinin geliştirmelerini sağlayacak mesleki gelişim programlarının hazırlanması önerilebilir. Uzaktan eğitimde ders çeşitliliği azaltılıp, okul ve sınıf düzeylerine göre ders süreleri ve ders saatleri yeniden düzenlenebilir.

---

5. KAYNAKÇA

- Akyol, C. (2017). Metaforların Kullanım Alanları ve Faydaları. B. Kılcan içinde, *Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi* (s. 51-92). Ankara: Pegem Akademi.
- Aristoteles. (1987). *Poetika*. (İ. Tunalı, Çev.) İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Bağrıaçık Yılmaz, A. (2019). Distance And Face-To-Face Students' Perceptions Towards Distance Education: A Comparative Metaphorical Study. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 20(1), 191-207.
- Balcı, A. (1999). *Metaphorical images of school: school perceptions of students teachers and parents from four selected schools*. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Bergdahl, N.& Nouri, J. (2020). Covid-19 and Crisis-Prompted Distance Education in Sweden. *Technology, Knowledge and Learning*, 1-17. doi:10.1007/s10758-020-09470-6
- Bozkurt, A. (2020a). Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Sırasında İlköğretim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik İmge Ve Algıları: Bir Metafor Analizi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23.
- Bozkurt, A. (2020b). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Bredeson, P. V. (1988). Perspectives On Schools: Metaphors And Management In Education. *Educational Administration*, 26(3), 293-310.
- Creswell, J. W. (2017). *Eğitim Araştırmaları Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi*. (H. Ekşi, Çev.) İstanbul: Edam.
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma Deseni*. (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev.) Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çivril, H., Aruğaslan, E. ve Özaydın Özkara, B. (2018). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Algıları: Bir Metafor Analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama*, 8(1), 39-59.
- Etimolji Türkçe. (2020, 02 06). <https://www.etimolojiturkce.com/>. <https://www.etimolojiturkce.com:https://www.etimolojiturkce.com/kelime/metafor> adresinden alındı
- Fidan, M. (2017). Metaphors of Blended Learning' Students Regarding the Concept of. *International Online Journal of Educational Sciences*, 9(1), 276 - 291.
- Gallo, C. (2019, 10 15). İkna: İki Bin Yıldır Değişmeyen Sanat. *Harvard Business Review Türkiye*. <https://hbrturkiye.com/blog/ikna-iki-bin-yildir-degismeyen-sanat>. adresinden alındı
- Given, L. M. (Ed.). (2008). *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods*. London: SAGE Publications.

- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). *The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*. <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning> adresinden alındı
- Kaleli Yılmaz, G. ve Güven, B. (2015). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322. doi:10.16949/turcomat.75936
- Keegan, D. (1996). *Foundations of Distance Education*. New York: Foundations of Distance Education.
- Kılcan, B. (2017). Eğitim Bilimlerinde Metaforların Veri Toplama Aracı Olarak Kullanılması, Örnek bBir Uygulama. B. Kılcan içinde, *Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi* (s. 93-112). Ankara: Pegem Akademi.
- Lakoff, G., & Johnsen, M. (2003). *Metaphors we live by*. London: The university of Chicago press.
- MEB. (2021). *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Bilim Ve Sanat Merkezleri Yönergesi*. 02 04, 2021 tarihinde <https://orgm.meb.gov.tr/>:
https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf adresinden alındı
- Meyer, K. A. (2005). Common Metaphors and Their Impact on Distance Education: What They Tell Us and What They Hide. *Teachers College Record*, 107(8), 1601-1625.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2016). *Nitel Veri Analizi*. (S. Akbaba Altun, & A. Ersoy, Çev.) Ankara: Pegem Akademi.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2012). *Distance education: A Systems View of Online Learning*. Belmont: CA:Wadsworth.
- Mulenga, E. M., & Marbán, J. M. (2020). Is COVID-19 the Gateway for Digital Learning in Mathematics Education? *Contemporary Educational Technology*, 12(2), 1-11. doi:10.30935/cedtech/7949
- Neuman, W. L. (2017). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. (S. Özge, Çev.) Ankara: Yayın Odası.
- Özden, M. (2017). Gömülü Teori. A. Saban, & A. Ersoy içinde, *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. Ankara.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ. ve Öztürk, M. (tarih yok). Örgün Eğitimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğrenci ve Öğretim Elemanı Değerlendirmeleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 7(2), 294-304. doi:10.5961/jhes.2017.208
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin Metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*(55), 459-496.
- Shuell, T. J. (1990). Teaching and learning as problem solving. *Theory Into Practice*, 29(2), 102-108.
- Simonson, M., Smaldino, S., & Zvacek, S. (2015). *Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education*. North Carolina: Information Age Publishing.
- Tecer, B. (2019). *Varsa Yoksa İletişim*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

-
- Toker Gökçe, A. (2008). Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*(11), 1-12.
- Tuncay, N. ve Özçınar, Z. (2009). Distance Education Students' "Metaphors". *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 2883–2888.
- Tuncay, N., Stanescu, I. A., & Tuncay, M. (2011). A Different Vision in eLearning: Metaphors. *Electronic Journal of e-Learning*, 9(1), 105-114.
- UNESCO. (2020). *Startling digital divides in distance learning emerge*. UNESCO. <https://en.unesco.org/news/startling-digital-divides-distance-learning-emerge> adresinden alındı
- UNESCO. (2021). *UNESCO COVID-19 Education Response Education Sector issue notes*. UNESCO.
- Wang, G., Zhang, Y., Zhao, J., Zhang, J., & Jiang, F. (2020). Mitigate the effects of home confinement on children during the COVID-19 outbreak. *Lancet*, 395(10228), 945-947. doi:10.1016/S0140-6736(20)30547-X
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Zhao, H., Chen, L., & Panda, S. (2014). Self-regulated learning ability of Chinese distance learners. *British Journal of Educational Technology*, 45(5), 941-958. doi:10.1111/bjet.12118

Extended Abstract

Purpose of this study is to reveal distance education experience of BİLSEM students (gifted) in their schools and science and art centers via metaphors during the Covid-19 pandemic.

When literature is reviewed, metaphor studies has existed with regard to students, teachers and candidate teachers who involve in distance education, but studies regarding BİLSEM students has not been encountered. It is important regarding revealing metaphoric perceptions of gifted students which are the positive, negative, similarities and differences between science and art center where project and implementation is conducted via distance education and regular schools where gifted students continue to take theoretical classes via distance education.

Contributions to the literature

Based on the results, it is thought to contribute to explanations on implementation differences between face to face and distance education.

In this study, in order to investigate metaphoric perception of BİLSEM students toward their distance education experience during the COVID-19 pandemic, phenomenology research design, which is the one of the qualitative research method, was utilized. Participants of this study consisted of students (77) who are educated in Elazığ science and art center during 2020-2021 education years. Maximum variation sampling method which is the one of the purposive sampling method was used to select participants who included in the study.

In this study which was aimed at determining metaphoric perceptions regarding concept of distance education on the basis of the participants' experience in their schools and BİLSEM, spatial places was visited to find out useful metaphors (Miles and Huberman, 2016, s. 252), a written form was given to each participant in order to obtain data ' distance education in my school.... Like/similar, because....', distance education in BİLSEM.....like/similar..... demanded them to complete these statements.

When Metaphors which was developed by the participants regarding their distance education experience was examined in term of their rationale, themes of closure, chaos, hardship, insufficiency, monolog, technology, medicine, synergy, fun, hope, productivity seem to emerge.

It was determined that BİLSEM students mostly produce metaphors regarding closure. Considering the fact that developed Metaphors such as box, cage, prison, tied by hands and foot, locked in the dark room and four walls, it can be concluded that participants perceive distance education as conviction

In the Chaos theme formed via metaphors developed by participants, metaphors such as noise, weather, Istanbul traffic, a crowded environments were utilized. These metaphors can be considered as the reflection of ambiguity participants experience as a result of disorders occurred during distance education, technical failure, and complexity of the applied classes

---

Third theme which was emerged based on the statements of the students was hardship. When Metaphors under this theme are examined, it can be expressed that teaching classes in distance education like face to face education, causing physical fatigue which created hardship perception for the students.

When Metaphors developed under the theme of the Insufficiency is reviewed with its rationale, it can be told that there is a perception of not obtaining result in results for the action taken. Participants under the theme of monolog developed mostly metaphor of lecture video regarding concept of distance education. When the reasons of this metaphor is reviewed, it can be stated that there is insufficient interaction between students and teachers and perceived as unilateral communication

When reasons of the metaphors developed under the theme of the technology are assessed, it can be stated that students can access to the distance education via technological tools, in this way they reach at knowledge and describe it as a journey. When reasons of the metaphors developed under the theme of the medicine are examined, it can be told that distance education in the pandemic era is perceived as intervention and healing tools against illnesses like a first aid, plaster, vitamin.

Positive metaphors developed under the theme of the synergy and reasons are assessed, it can be expressed that communication is reciprocal and they are in interaction. As a reason of metaphor ‘Remote flower watering in control’ classes occur one by one and in control. It can be stated that since classes in the distance education of BİLSEM are applied and implement in the context of the project, synergy generated.

When the results of the study are taken into account, it is important to teach synchronic classes in interaction not to make students feel an isolated environment. In this context, it can be suggested that in-service training can be provided the teachers for enhancing their interaction in the distance education.